

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/58/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1319200880
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:1319200880.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobcu: KOMUNÁLNA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, Bratislava, IČO: 31 595 545, právne zastúpeného JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom so sídlom F. N. X/A, A., proti žalovanému: V. V., nar. XX.X.XXXX, bytom D. N. A. XXX, právne zastúpenému JUDr. Ladislavom Ščurym, advokátom so sídlom V. XXXX, H., o zaplatenie 2.218,28 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 4C/16/2021-165 zo dňa 18. januára 2022, takto

r o z h o d o l i :

Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalobu z a m i e t a.

Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2 218,28 eur s 5%-ným úrokom z omeškania z priznanej istiny od 24.04.2016 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Východiskovo súd prvej inštancie s poukazom na záväzný právny názor odvolacieho súdu konštatoval, že (§ 186 ods. 2 CSP) v danej veci neexistuje žiadne tvrdenie, zistenie, resp. okolnosť, ktoré by zakladali kvalifikovanú, resp. akúkoľvek pochybnosť o tom, že žalobca náhradu škody poškodenému za žalovaného neuhradil. Následne, pokiaľ žalovaný vzniesol námietku premlčania, okresný súd sa stotožnil s právnym vyhodnotením otázky premlčania zo strany žalobcu. Osobitné ustanovenie § 12 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom (ďalej len ZoPZP) má totiž prednosť pred všeobecnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. V danom prípade by sa teda nárok považoval za premlčaný, ak by bol uplatnený po 3 rokoch od vyplatenie poistného plnenia. Poistné plnenie podľa príkazu na úhradu bolo poukázané 11.2.2016, 3-ročná lehota by začala bežať od februára 2016 (vzhľadom k tomu, že nie je zrejmý presný dátum platby, keďže nebol predložený účtovný doklad) a uplynula by vo februári 2019. Žaloba bola doručená dňa 7.2.2019, t.j. pred uplynutím premlčacej lehoty. Nárok teda nie je premlčaný.

3. Ďalej okresný súd argumentoval, že podľa § 12 ods. 1 písm. e) ZoPZP bol žalobca povinný preukázať platný zmluvný vzťah, z ktorého nárok uplatňuje, vyplatenie škody podľa § 12 ods. 1 písm. e) ZoPZP, porušenie povinnosti žalovaného ohlásiť dopravnú nehodu podľa osobitného predpisu, ktorá je poistnou udalosťou, následne dochádza k presunu dôkazného bremena na protistranu - žalovaného, ktorý musí preukázať, že dopravnú nehodu ohlásil. Nakoľko žalovaný z miesta dopravnej nehody odišiel (záznam dopravnej nehody) bez splnenia povinnosti účastníka dopravnej nehody a v priestupkovom konaní bol právoplatne uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky (oznámenie OR PZ Čadca), je podľa názoru súdu prvej inštancie povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2 218,28 € spolu so zákonným 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2 218,28 € od 24.4.2016 do

zaplatenia. Žalobca totiž uplatnil nárok podľa § 12 ods. 1 písm. e) ZoPZP, pričom preukázal platný zmluvný vzťah, z ktorého nárok uplatňuje, vyplatenie škody podľa § 12 ods. 1 písm. e) ZoPZP, ktorá bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla a preukázal aj porušenie povinnosti žalovaného ohlásiť dopravnú nehodu, ktorá je poistnou udalosťou.

4. O trovách konania konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že (§ 255 ods. 1 CSP) priznal žalobcovi nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % na základe procesného úspechu žalobcu v konaní.

5. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný a domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Okresnému súdu vytýkal porušenie zákazu denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti) a porušenie práva na spravodlivý proces, nakoľko súd celú vec vybavil neprimerane rýchlo a jednostranne, čím malo súčasne dôjsť aj k porušeniu zásady rovnosti zbraní.

7. V konkrétnostiach odvolateľ poukazoval na už vyslovený záver odvolacieho súdu, v zmysle ktorého nebol uplatnený nárok posúdený komplexne. t.j. z pohľadu ďalších/ostatných v konaní uplatnených/namietaných aspektov, čo malo byť úlohou okresného súdu v ďalšom postupe. Napriek tomu však OS Čadca nerešpektoval právny názor a uznesenie KS Žilina a nezaoberal sa všetkými hľadiskami. Žalovaný v danej spojitosti zdôraznil, že v konaní viackrát namietal tú skutočnosť, že sa v tomto prípade jedná o škodovú udalosť a nie o dopravnú nehodu. ZoPZP v § 12 ods. 1 písm. e) hovorí, že poisťovateľ má proti poisťovníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak porušil povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu podľa osobitného predpisu, ktorá je poistnou udalosťou. Oznamovacia povinnosť policajtovi vyplýva zo zákona len v prípade, ak ide o dopravnú nehodu. V danom prípade však nešlo o dopravnú nehodu, ale o škodovú udalosť. Tento inštitút bol zavedený zákonom č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke.

8. Aby udalosť v cestnej premávke, pri ktorej vznikla škoda v priamej súvislosti s premávkou motorového vozidla mohla byť považovaná za škodovú udalosť, musí spĺňať nasledovné podmienky:

1. nebolo zistené usmrtenie alebo zranenie osôb, 2. nebolo zistené poškodenie cesty alebo všeobecne prospešného zariadenia, 3. nebol zistený únik nebezpečných vecí, 4. na niektorom zo zúčastnených vozidiel vrátane prepravovaných vecí alebo na inom majetku nevznikla hmotná škoda zrejme prevyšujúca jedenaplnásobok väčšej škody, podľa trestného zákona t.j. cca 3.990 € (tento údaj musí byť prekročený na jednom vozidle alebo na inom majetku, tzn. nie súčet jednotlivých škôd), 5. u vodiča nebolo preukázané požitie alkoholu alebo inej návykovej látky, 6. účastníci sa dohodli na jej zavinení, 7. boli splnené povinnosti účastníka škodovej udalosti uvedené v § 66 ods. 6 zákona o cestnej premávke. Pojem väčšej škody je definovaný v § 125 ods. 1 Tr. zákona, podľa ktorého škodou väčšou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok sumy 266 €, teda hovoríme o sume 2.660 €. Jedenaplnásobok z tejto sumy činí presne 3.990 €.

9. Škoda však bola vyčíslená na sumu 2.218,28 €, čo nie je suma prevyšujúca jedenaplnásobok väčšej škody. Z toho vyplýva, že nešlo o dopravnú nehodu, ale o škodovú udalosť, pri ktorej nebolo potrebné bezodkladne volať políciu. Vzhľadom k tomu, že ako účastník škodovej udalosti si žalovaný splnil všetky zákonom stanovené povinnosti, vrátane vypísania záznamu o dopravnej nehode a taktiež sa dohodli na zavinení, nemožno danú udalosť kvalifikovať ako dopravnú nehodu, ale ako škodovú udalosť, pri ktorej nie je potrebné volať políciu. Ako v tejto súvislosti uviedol žalovaný aj na pojednávaní na OS Čadca dňa 18.01.2022, ešte v ten večer dňa 29.1.2016, kedy sa stala poistná udalosť o 23:00 hod. volal poškodenému V. Q.. Ten mu hovor zdvihol aj napriek neskorej večernej hodine sa dohodli, že celú vec budú riešiť až na nasledujúci deň. Dňa 30.1.2016 kontaktovali policajné orgány a spísal sa záznam o dopravnej nehode. Okresný súd sa však v odôvodnení rozhodnutia k týmto skutočnostiam nijakým spôsobom nevyjadril.

10. Odvolateľ uzavrel, že zo strany Okresného súdu Čadca došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, keď vychádzal z ustanovení § 64 ods. 2 písm. a), § 66 ods. 2 písm. a) a § 66 ods. 6 zákona o cestnej premávke. V tomto prípade je však potrebné vychádzať z ustanovenia § 64 ods. 3 zákona o cestnej premávke, nakoľko neboli splnené podmienky na to, aby mohla byť táto poistná udalosť braná ako dopravná nehoda v zmysle § 64 ods. 1 alebo § 64 ods. 2 zákona o cestnej premávke.

11. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

12. Krajský súd ako súd odvolací vec (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná strana sporu (§ 359 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a

contrario za použitia § 219 ods. 3 v spojení s 378 ods. 1 CSP) rozsudok okresného súdu zmenil podľa § 388 CSP tak, ako to vyplýva z výrokovkej časti tohto rozsudku.

13. Odvolacia námietka o nesprávnom právnom posúdení veci je opodstatnená. Z osobitostí súdnej veci totiž vyplýva (po akceptovaní prvotných východísk - vid' bod 2 tohto odôvodnenia), že konanie žalovaného naplňuje pojmové znaky inštitútu škodovej udalosti v zmysle § 64 ods. 3 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke (v znení účinnom v rozhodnej dobe) a nie dopravnej nehody podľa § 64 ods. 1 zákona č. 8/2009 o cestnej premávke.

14. Skutočnosť, či ide o dopravnú nehodu alebo škodovú udalosť, má následne určujúci význam z pohľadu výpočtu povinností účastníka dopravnej nehody (§ 66 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z.), resp. povinností účastníka škodovej udalosti (§ 66 ods. 6 zákona č. 8/2009 Z.z.), pričom v posudzovanej veci žalobca svoj nárok (12 ods. 1 písm. e/ ZoPZP) založil na nesplnení povinnosti ohlásiť dopravnú nehodu (§ 66 ods. 2 písm. a/ ZoPZP).

15. Predmetná povinnosť však zaťažuje „len“ účastníka dopravnej nehody (t.j. nie účastníka škodovej udalosti). Konaním žalovaného však neboli naplnené ani charakteristiky dopravnej nehody v zmysle § 64 ods. 1 zákona č. 8/2009 o cestnej premávke - nedošlo (totiž) k usmrteniu alebo zraneniu osoby, znefunkčneniu cesty alebo všeobecne prospešného zariadenia alebo úniku nebezpečnej veci, resp. vzniku hmotnej škody prevyšujúcej jedenapolnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona - ani v zmysle § 64 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke - vodič zúčastneného vozidla nebol pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky, neodmietol sa podrobiť vyšetreniu na zistenie ich požitia a účastníci škodovej udalosti sa dohodli na jej zavinení.

16. Posledná eventualita, kedy sa škodová udalosť posudzuje ako dopravná nehoda, vyplýva z ustanovenia § 66 ods. 2 písm. a/ zákona č. 8/2009 Z.z. - ak nie je splnená niektorá z povinností podľa § 66 ods. 6 predmetného zákona, t.j. bezodkladne zastaviť vozidlo, preukázať svoju totožnosť inému účastníkovi škodovej udalosti, poskytnúť údaje o poistení vozidla, vyplniť a podpísať tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody podľa osobitného predpisu, zdržať sa požitia alkoholu alebo inej návykovej látky a urobiť vhodné opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky. Ak účastník škodovej udalosti spôsobil hmotnú škodu osobe, ktorá nie je účastníkom škodovej udalosti, je povinný o tom túto osobu bezodkladne upovedomiť a oznámiť jej svoje osobné údaje.

17. Tieto povinnosti ale žalovaný splnil, keďže ešte v deň havárie nesporne kontaktoval telefonicky poškodeného a upovedomil ho o spôsobení škody, poskytol mu údaje, došlo k spísaniu záznamu o dopravnej nehode, uznaniu zodpovednosti/zavinenia, tak ako to vyžaduje/predvída citované ustanovenie. Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že k týmto úkonom nedošlo priamo na mieste škodovej udalosti, keďže sa tam majiteľ poškodeného vozidla nenachádzal ale v bezprostrednej časovej súvislosti s danou udalosťou. Opačný záver by nasvedčoval neprípustne formalistickému výkladu aplikovanej právnej normy v rozpore s jej účelom materiálnym obsahom, ktorý bol konaním žalovaného (nasledujúcim po poistnej udalosti) dosiahnutý.

18. Nadväzne rozoberané konanie žalovaného nie je možné subsumovať pod hypotézy noriem upravujúcich inštitút dopravnej nehody. Preto sa na žalovaného nevzťahuje/nevzťahovala ani povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu (takúto povinnosť totiž nemá účastník škodovej udalosti) a žalobcovi teda nemohol vzniknúť nárok založený na nesplnení neexistujúcej povinnosti (§ 12 ods. 1 písm. e/ ZoPZP).

19. Z opísaných dôvodov pristúpil odvolací súd k zamietnutiu žaloby ako nedôvodnej.

20. V dôsledku zmeny prvoinštančného rozhodnutia rozhodoval krajský súd v zmysle § 396 ods. 2 CSP (v spojení s § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP) o nároku na náhradu trov celého (prvoinštančného i odvolacieho) konania. Plnému procesnému úspechu žalovaného tak zodpovedá priznanie náhrady trov v rozsahu 100 %. O konečnej/konkrétnej výške týchto trov rozhodne postupom podľa § 262 ods. 2 CSP po ich posúdení v zmysle § 261 CSP súd prvej inštancie.

21. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Dovolanie je podľa § 420 CSP prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí v prípadoch uvedených v §429 ods. 2 CSP.